

Comeniana script

Mgr. R. Brédová

2024

Comenia Script- „CS“

- Súčasnέ písmo prešlo ešte v Československu v roku 1932 reformou. Odvtedy až do šesťdesiatych rokov prešlo drobnými úpravami, ako napríklad zúženie niektorých písmen.
- Comenia Script bolo vytvorené priamo pre potreby súčasných detí **v ČR v roku 2009** autorkou **Radanou Lencovou**.
- Názov je zložený z dvoch slov: **Comenius** ako Ján Ámos Komenský a **Script**, čiže písmo na písanie.
- **Ocenené** dvoma prestížnymi oceneniami **v medzinárodnej súťaži grafického dizajnu ED AWARDS v Zürichu** - zlatá medaila a Cena poroty.

Východiská pre vznik CS

- Potreba používania **tlačených tvarov písmen v zahraničí** tam, kde sa používa latinka - napr. Veľká Británia, USA, Dánsko, Fínsko...
Používanie **tlačených tvarov v písomných formálnych prejavoch vyžadujúcich čitateľnosť** - formuláre, testovanie...
- **Zistená postupne sa zhoršujúca čitateľnosť** písma u starších žiakov a dospelých. *(ukážka č.1).*
- **Individuálna snaha o zjednodušovanie tvarov písmen** používaním **tlačených tvarov písmen** u starších žiakov a dospelých. *(ukážka č.2).*

Ukážky písma žiakov 2.st.

Lemská kůra - je vrchním obalem semě
Lemský plášť - se skládá ze dvou
částí.

Ukážka č.1

Podle základní mapy měst Zbraslav a okolí zjistit:
a) na kterou světovou stranu je Zbraslav od Prahy?

Ukážka č.2

Charakteristika CS

1. Jednoduchá veľká abeceda

D E F G H L M Q S Y Z

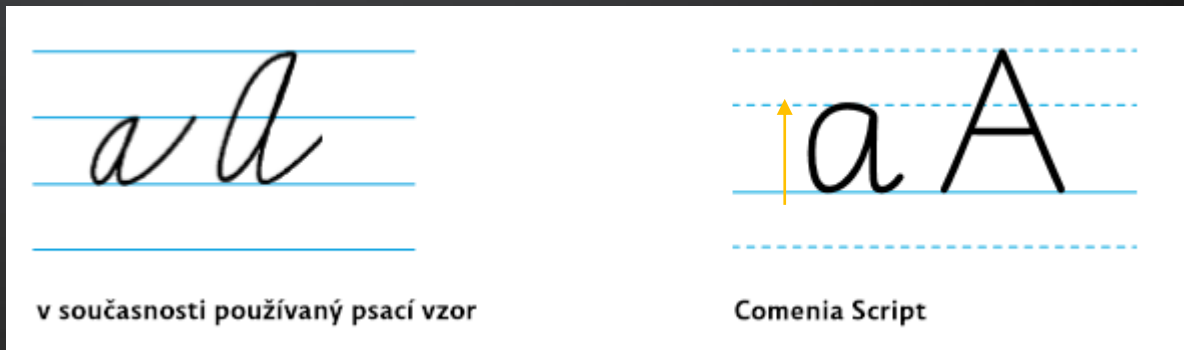
Comenia Script

D E F G H L M Q S Y Z

v súčasnosti používaný psací vzor

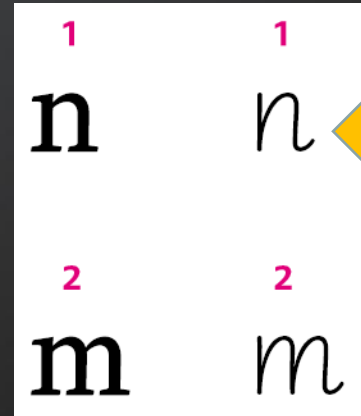
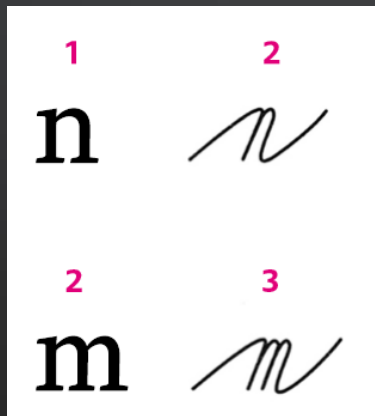
Nepoužívajú sa zložité barokové ťahy súčasnej normy písma.

2. Zväčšená stredná výška

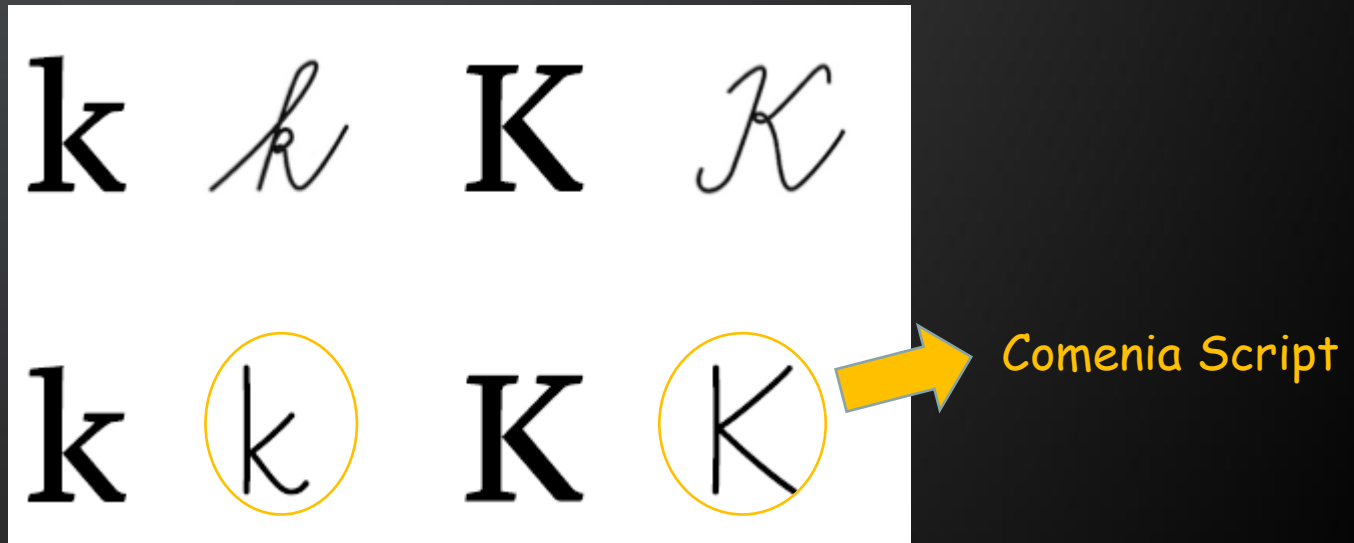
Zväčšená stredná výška umožňuje lepšiu čitateľnosť písma rovnako ako tlačené písmo.

3. Počet oblúčikov

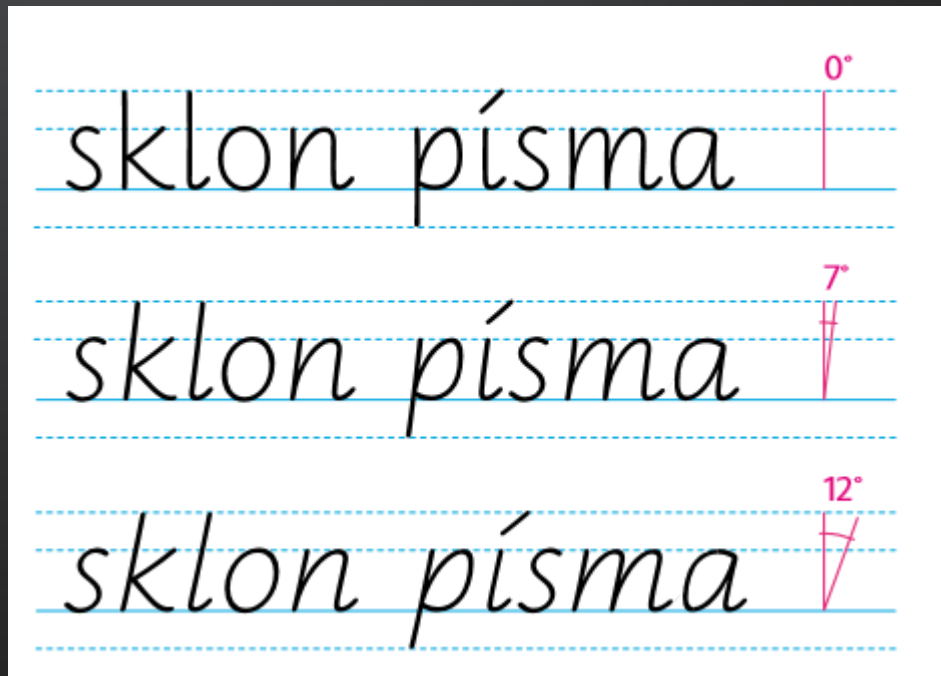
Súčasn^é písmo má iný počet oblúčikov ako čítame v tlačenej abecede. **CS** má rovnaký počet oblúčikov ako **tlačené písmo**.

4. Konfrontácia tlačeneho a písaného písma

Tvary písma **Comenia Script** sú bližšie tlačnému písmu a tak zjednodušujú čítanie a písanie. Deti sa učia **dva tvary písmena** a nie štyri.

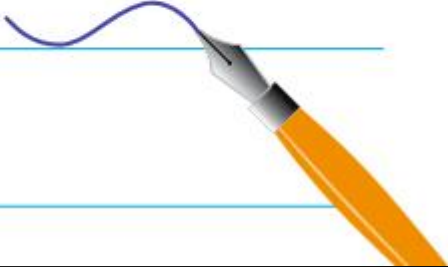
5. Voliteľný sklon písma

So sklonom písma sa zoznamujú v 2.roč. Sklon je voliteľný, ale podmienkou je jeho pravidelnosť.

6. Prirad'ovanie písmen

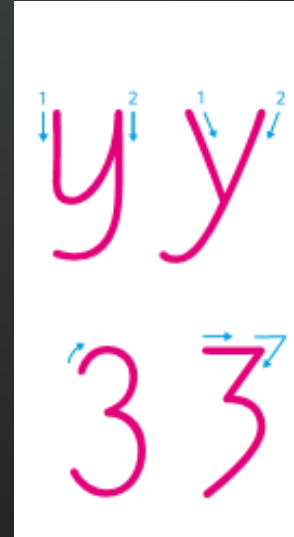
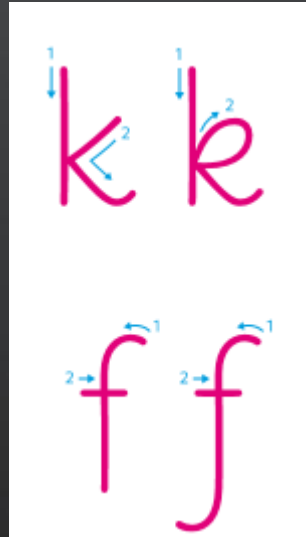
Eliška Katka Hynek Gusta

Michal jede domů.

Šárka má šaty.

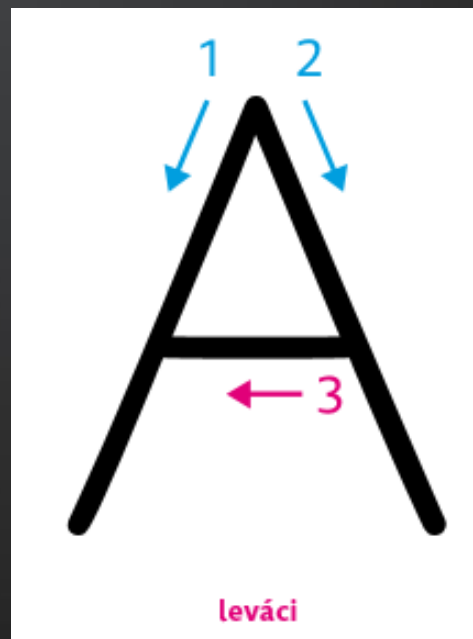
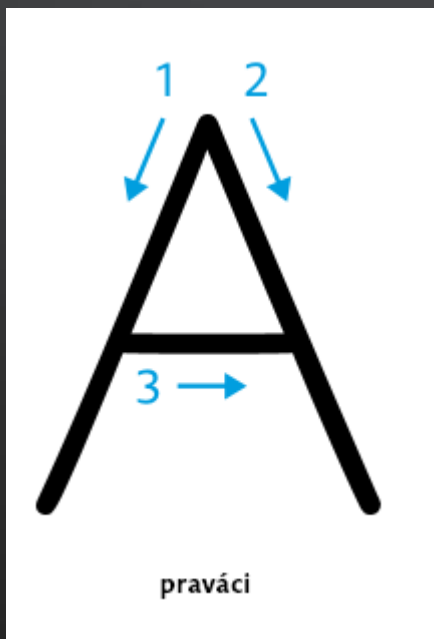
Použitý princíp stredovekého a renesančného písárstva, ktorý umožňuje rýchlejšie a čitateľnejšie písanie.

6. Výber tvarových variantov

Niektoré písmená majú na výber viac tvarov, aby sa podporila myšlienka individuálneho rukopisného prejavu.

7. Ťahy pre ľavákov

Ťahy písmen sú vypracované pre pravákov aj ľavákov. Ťahy pre ľavákov majú predovšetkým zmenu v horizontálnom smere.

Používanie Comenia Script

- Pilotne overované v Českej republike v rokoch 2010/2012 v súčasnosti akreditované MŠ ČR.

- Závery výskumu:

„Kvalita výuky písma Comenia Script je porovnateľná s výukou bežného písma. V niektorých kvalitatívnych znakoch napr. tvar a sklon je toto písmo veľmi vhodné a to nielen pre žiakov so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami. Z hľadiska rýchlosti je porovnateľné s bežným písmom.

Z výskumu vyplynulo, že žiaci v priebehu výuky písania písmom Comenia Script boli vysoko motivovaní, prejavovali vysoký záujem o písanie a mali z neho radosť. Motivačná stránka písma je vysoká a podstatne ju podporili didakticky a graficky výborne prepracované materiály pre žiakov a učiteľov.“

**doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc. Pedagogická fakulta Univerzity
Karlovy v Praze říjen 2012**

Comenia Script a ZŠ Park Angelinum

- Od roku 2015 všetci pedagógov 1.stupňa absolvovali kurz používania Comenia Script.
- Na základe písomného súhlasu rodičov je využívané od roku 2016 žiaci vo väčšine tried 1.stupňa.
- Pri výuke písma CS neboli zaznamenané vážnejšie problémy. Žiakom sa páči nielen písmo, ale aj kvalitne prepracovaný pracovný materiál.
- V druhom roku používania písma je rozpoznateľný rukopis žiaka rovnako ako pri bežnom písme. Žiaci dokážu bez problémov prečítať aj text s bežným písmom.
- **V šk.roku 2024/2025 budú môcť všetci žiaci 1.ročníka v prípade záujmu rodičov používať písmo Comenia Script.**

Mohlo by vás zaujímat'

Predstavenie Comenia Script autorkou (video):

<https://www.youtube.com/watch?v=CDJdfC-Lrdc&t=26s>

Praktické zkušenosti z ČR (video):

<https://www.youtube.com/watch?v=ynxEWKfuZnM>

Článek o Comenia Script:

<https://www.novinky.cz/veda-skoly/382737-comenia-script-je-tolerantni-pismo-pro-soucasny-svet-rika-jeho-autorka-radana-lencova.html>

Zdroje

- http://www.lencova.eu/cs/uvod/comenia_script
- <http://www.ucmeradi.sk/o-pisme/>